

Film, film, film

Eerlijk is eerlijk, Janneke is ermee begonnen. Die laat ons als koor het lied *Nearer, My God, to Thee* zingen. Het lied dat het orkest gespeeld en bemanning gezongen zou hebben, terwijl de Titanic met opvarenden aan het zinken was. Als we de verhalen van sommige overlevenden mogen geloven. Ik denk dat er onder die overlevenden geen muzikanten en zangers waren, maar dat terzijde. Ik heb de film zelf overigens nog nooit gezien. Dan is het nu ook nog de week van het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR), dus deze column moet over filmmuziek gaan.

Er zitten vast meer muziekstukken uit bekende films in ons repertoire, zoals ook *One hand, one heart* uit de West Side Story (ook theatern musical), maar daar moeten we ons met z'n allen maar eens over buigen. Nu is het niet alleen zo dat je als koor liederen kunt zingen die op musical-achtige wijze in een film verwerkt zijn. Koormuziek wordt door componisten ook vaak gebruikt om de suspense in een rolprent te verhogen. Suspense wil zeggen dat je de kijker zo lang mogelijk in het ongewisse laat van hoe een scène verdergaat en/of afloopt. Haast als vanzelf zal de naam 'Hitchcock' in je hoofd omhoog gekomen zijn: hij wordt de master van suspense genoemd, overigens niet ten onrechte. Vele filmmakers gebruiken zijn technieken als inspiratiebron, maar daar draait het in deze column niet om. Hitchcock gebruikt als geen ander muziek om de spanning te vergroten. Wie kent de scène van het meisje in de douche niet? Laat je de muziek weg, wordt het een heel andere beleving. Probeer maar eens: <https://youtu.be/0WtDmbr9xyY?si=px9k94McG-LQ-6J6> . Alten en sopranen wees wel gewaarschuwd, want het verhaal gaat rond dat sinds die film uit is geen vrouw meer durft te gaan douchen als ze alleen in huis is! Lijkt me wat overdreven, maar goed, het blijft een bloedstollende scène. In dit wereldberoemde fragment zijn het vooral 'gillende' violen die de hoofdrol spelen, waarbij je je toch afvraagt: zouden wij dit als koor ook kunnen?

Vaak wordt er voor een speelfilm speciaal muziek gecomponeerd. Een componist bekijkt scène voor scène, soms beeld voor beeld, om de juiste snaar te raken. Even zo vaak wordt er voor bestaande muziek gekozen. Een veel gebruikt muziekstuk in films is de *Dies Irae* van Giuseppe Verdi. https://youtu.be/ZDFFHaz9GsY?si=yd1US-Pg_WW5ll69 Dies Irae, is Latijns voor 'dag van de toorn'. Oorspronkelijk komt dit gezang uit een katholieke mis die bij begrafenissen wordt gezongen. Van oorsprong is het Dies Irae een Gregoriaans gezang uit de

13e eeuw met een tekst van Thomas van Celano. Een stuk waardoor vele componisten, onder andere ook Mozart, zich hebben laten inspireren. In 1874 schreef Verdi zijn Requiem dat op de dag van vandaag nog wordt uitgevoerd én, daar gaat het nu vooral om, in films wordt gebruikt van *The Lion King* tot *Star Wars*, waarbij het koor in het fragment van *The Hobbit* gelukkig duidelijk te horen is. <https://youtu.be/0hL1m4hGBVY?si=2J5OkiTWNgAljELa> . Er wordt op verschillende plekken fijntjes vermeld dat het stuk slechts uit vier noten bestaat en dat in de filmmuziek het thema vaak wordt verfraaid of uitgebreid. Toch als ik de fragmenten beluister, geen gemakkelijke muziekstuk. Mochten we toch ervoor kiezen om de *Dies Irea* van Verdi te gaan zingen, lijkt het me het een hele uitdaging voor ons koor en niet in de laatste plaats voor Janneke, die de begeleiding door het orkest op piano moet laten klinken!